

BẢN TIN PHÁP LUẬT

(Bộ môn Luật Tài chính – Ngân hàng, Trường Đại học Luật Hà Nội)

Ban biên tập

Người thực hiện : Hoàng Minh Thái

Chịu trách nhiệm kiểm soát về nội dung : PGS.TS. Phạm Thị Giang Thu

Bản tin được xác định là tài sản của Ban biên tập, cấm vi phạm

Túi tiền quốc gia và tâm tư đại biểu Quốc hội

Nguồn: vneconomy.vn

Một phiên thảo luận tại kỳ họp Quốc hội vừa qua về Luật Ngân sách Nhà nước.

Không có đủ thời gian để nghiên cứu và tham vấn, bấm nút rồi mà vẫn băn khoăn... là tâm tư của không ít vị đại biểu tại Quốc hội - cơ quan thay mặt dân quyết định việc chi tiêu ngân sách Nhà nước, không chỉ riêng khóa 13 này.

Với việc sửa đổi Luật Ngân sách Nhà nước hiện hành đang đi gần hết chặng đường, những bất cập nói trên được kỳ vọng sẽ khắc phục được cơ bản.

Nhưng, xem ra giữa kỳ vọng và hiện thực còn khoảng cách không hề nhỏ.

Trong số này:

1. Túi tiền quốc gia và tâm tư ĐBQH	1
2. NHNN “chốt” việc phân chia lợi nhuận Eximbank	3

Đúng quy định thì khó cho địa phương

Một trong những “chiếc khóa” được kỳ vọng sẽ kiểm soát cánh cửa ngân sách còn khá rộng cho sự tùy tiện hiện nay chính là hiến định “các khoản thu, chi ngân sách Nhà nước phải được dự toán”.

Hiến định này được cụ thể hóa tại dự thảo luật, theo góp ý của đại biểu Lê Đắc Lâm (Bình Thuận) ở hội nghị đại biểu chuyên trách ngày 17/4 vừa qua là rất chặt chẽ, nhằm xiết chặt kỷ cương trong quản lý ngân sách của Nhà nước.

Nhưng, vị đại biểu này cũng băn khoăn khi trong thực tiễn ở địa phương có những vấn đề phát sinh chưa có hoặc không có trong dự toán. Như ngân sách đối ứng công trình xây dựng cơ bản trên địa bàn, hay chi phí đền bù, giải

tòa các công trình xây dựng cơ bản mà ngân sách địa phương bỏ ra.

Nếu cứ căn cứ vào hiến định nói trên thì theo đại biểu Lâm là rất khó xử lý, vì nếu có tạm ứng ngân sách năm sau như dự thảo quy định cũng chỉ được không quá 20% dự toán của năm sau.

Việc này rất khó cho địa phương, đại biểu Lâm nhấn mạnh.

Ở góc nhìn khác, đại biểu Lê Nam (Thanh Hóa) cũng băn khoăn bởi việc quản lý thu chi theo dự toán được coi như một bảo bối lại chính là nguyên nhân gây ra thất thoát, lãng phí ngân sách rất lớn.

"Việc quản lý đồng tiền của chúng ta không gắn với hiệu quả, hồ sơ rất đẹp, cứ miễn đến cuối năm thanh quyết toán đẹp là được, hết chương trình, dự án quyết toán đẹp là được", ông Nam bình luận.

Theo đại biểu Nam thì cần bổ sung nguyên tắc chịu trách nhiệm của chủ tài khoản vào dự thảo luật.

Cũng thừa nhận quy định toàn bộ các khoản thu, chi ngân sách phải được dự toán là cần thiết, song đại biểu Nguyễn Sỹ Cương (Ninh Thuận) lại băn khoăn khi bấy lâu nay có một tình trạng có rất nhiều khoản chi cả lớn và nhỏ không hoặc chưa thực sự theo kịp và chưa phù hợp với thực tiễn.

Có những trường hợp cứ đúng như theo quy định của tài chính mà chi thì lại

không được việc, cho nên có chuyện đôi khi cứ phải "vẽ" ra, phải "biến báo" để cho đúng, đây là thực tế, ông Cương khẳng định.

Từ thực tế này, đại biểu Cương đề nghị bổ sung nguyên tắc để đảm bảo việc chi các khoản chi ngân sách Nhà nước đúng và phù hợp với thực tiễn.

Cử tri hỏi, không biết lý giải kiểu gì

Cử tri hỏi tôi tại sao Tp.HCM để lại nội địa 23% mà Hà Nội 41%, tôi không biết lý giải kiểu gì", Phó trưởng đoàn đại biểu Quốc hội Tp.HCM Trần Du Lịch "than thở".

Khó trả lời, theo đại biểu Lịch là vì tính minh bạch, nếu minh bạch thì không ai so bì.

Liên quan đến thưởng vượt thu ngân sách - vấn đề đang còn gây tranh luận sôi nổi - đại biểu Lịch nêu chính kiến: "Bộ máy Nhà nước không nên đặt vấn đề thưởng hay không thưởng".

Bởi vì, nhiệm vụ của lãnh đạo tỉnh là phải thu thuế cho Chính phủ, phần nào của Trung ương là anh phải thu, không thu đủ là không hoàn thành nhiệm vụ.

Cùng quan điểm không thưởng và đang công tác tại địa bàn một tỉnh chưa tự túc được ngân sách là Thanh Hóa, nhưng quan điểm của ông Lê Nam là đối với những tỉnh có nhiều khoản thu lớn, đóng góp cho trung ương thì nên có cơ chế phân chia, cho họ được hưởng thì mới khuyến khích được họ.

Nên tính toán để cho người ta được thụ hưởng theo một cách chủ động ngay từ khi lập dự toán, lập cơ chế hoặc xem xét ngay từ đầu, cơ chế thưởng không hay bằng cơ chế chủ động, ông Nam góp ý.

Trước đó, tại phiên thảo luận về dự án Luật Ngân sách Nhà nước (sửa đổi), Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Sinh Hùng cho rằng "không thể không thưởng cho địa phương" nhưng để tránh tình trạng "ông nào cũng đòi thưởng" thì phải có mức khống chế.

Ngân hàng Nhà nước “chốt” việc chia lợi nhuận Eximbank

Nguồn: vneconomy.vn

Hầu hết lợi nhuận kinh doanh của Eximbank năm qua được dùng để trích lập dự phòng và xử lý nợ xấu, trích lập dự phòng 20% trên tổng số nợ đã bán cho VAMC.

Ngân hàng Nhà nước vừa có văn bản về kế hoạch chia cổ tức năm 2014 và 2015 của Ngân hàng Xuất nhập khẩu Việt Nam.

Theo văn bản trên, mức chia cổ tức của Eximbank năm 2014 là 0%. Lợi nhuận còn lại sau khi trích lập các quỹ theo quy định của pháp luật được sử dụng để tạo nguồn nâng cao năng lực tài chính, xử lý nợ xấu trong năm 2015.

Năm 2014, Eximbank có lợi nhuận trước thuế 68,79 tỷ đồng, lợi nhuận sau thuế là 56,08 tỷ đồng.

Theo quy định hiện hành, ngân hàng phải trích lập 5% lợi nhuận cho quỹ dự trữ bổ sung vốn điều lệ và 10% cho quỹ dự phòng tài chính. Tổng nguồn trích này của Eximbank là 8,41 tỷ đồng. Cùng đó, ngân hàng trích 15 tỷ đồng cho quỹ phúc lợi.

Phần còn lại là 32,67 tỷ đồng, theo văn bản trên của Ngân hàng Nhà nước, Eximbank được sử dụng để tạo nguồn nâng cao năng lực tài chính, xử lý nợ xấu trong năm 2015.

Sau nhiều năm tăng trưởng và đạt lợi nhuận cao, 2014 là năm đầu tiên Eximbank không có cổ tức vì lợi nhuận quá thấp. Hội đồng Quản trị cũng đã có tài liệu chính thức lý giải với cổ đông tại đại hội sắp tới.

Theo Hội đồng Quản trị, hoạt động của Eximbank từ cuối 2012 phần nào bị ảnh hưởng từ khó khăn khách quan của ngành và bối cảnh kinh tế nói chung.

Bên cạnh đó, có yếu tố chủ quan là những rủi ro đạo đức từ một số lãnh đạo chi nhánh chạy theo thành tích lợi nhuận ngắn hạn bằng con đường phát triển nóng tín dụng, thậm chí kê khống trị giá tài sản... nên hệ thống Eximbank đến nay còn gánh nặng phải xử lý nợ xấu, nợ quá hạn.

Mặt khác, lợi nhuận thấp còn được giải thích là thực hiện chủ trương của Ngân hàng Nhà nước về tập trung xử lý nợ xấu, nên hầu hết lợi nhuận kinh doanh của Eximbank được dùng để giải quyết vấn đề này, trích lập dự phòng 20% trên tổng số nợ đã bán cho VAMC nên lợi nhuận hợp nhất 2014 chỉ ở mức thấp nói trên.